

Først fire gange i akvareller i format tre gange fire meter...

Svend Saabye sled i halvandet år med sin skønne fresco ”Legende børn” i Ringe...

Det giver et helt gib i en, når man kommer ind i Ringe nye skoles samlingsaal. Endevæggens lyse og kølige sødme-fyldte tre gange ti meter store fresco af nøgne og henrivende menneske ”spirer” i en yndefuld komposition og sat op i dri-stiget kæmpeformat virker næsten overvældende; væggene ligesom vælter og åbner for vide udsigter over en dugfrisk, soltindrende verden, jomfrueligt uberørt i skabelsens gry. Og kriblende fuld af liv.

Saabye er gået løs på væggen ”med hovedet forrest”, og kompositionens kraft skyldes bl.a., at kunstnerens allerede i starten har gjort sig til væggens herre ved at sætte figurerne op i mere end mandshøjde uden på mindste måde at forlise noget af proportionernes ynde i de nøgne børneskikkelser. Overfor denne væg vil det fynske kunstpublikum lade tankerne gå tilbage til Saabyes store akvareller af ”SkærmpLANte”. Der er intimt familieskab mellem disse ting, man synes at ”SkærmpLANten” nu har foldet sig ud - stor og underfuld - på denne væg, og man kan blive så inderlig fornøjet over at se, at den brillante dygtighed, som man undertiden nu er dominerende hos Saabye, her er blevet underordnet og besjælet - åbent og tillidsfuldt - med en fin og inderlig og udpræget fynsk menneskelighed...

Med en mand som Saabye bagved kan det åbne for et nyt udsyn i nutidig fynsk malerkunst. Det er helt rart at se.

Halvanden års arbejde

Men lad os snakke lidt med Saabye selv. Det har sikkert kostet slid at komme så langt. - Arbejdet har jo stået på i halvandet år, ikke sandt. Og De har tilsyneladende ikke engang haft tid til at blive klippet i den tid...

-Det har været meget værre for vor dværghøne, Anne Marie, fortæller Saabye. Anne Marie går frit ud og ind i atelieret, og hvert år har hun trofast lagt æg og ruget kyllinger ud oppe på mit malebord - bag terpentin- dunken. Altid bag terpen-tindunken! Det generede hende ikke, at jeg stod og malede. Men i sommer har jeg haft mit malebord og alle grejer an-bragt på skolen i Ringe, og stakkels Anne-Marie gik hjemme i et tomt atelier og kunne ikke finde ud af nogen ting. Hun lagde æg de mest fjollede steder...

Udsmykningen i Ringe skole er jo Deres hidtil største offentlige opgave. Mener De, at opgavens løsning har betydet noget for Dem rent kunstnerisk? Og hvordan begyndte det?

-Det er vel næsten umuligt selv at se, hvad sådan noget eventuelt kan komme til at betyde for en som maler! Jeg kan i hvert fald ikke vurdere det klart, men jeg har vel nok en fornemmelse af, at selve det stærkt koncentrerende slid gennem halvandet år har skolet og måske også flyttet noget derinde, hvor jeg håber, der lever lidt af en kunstner. Men det er jo noget drilagtigt noget.

Mens arbejdet står på, tænker man bestandigt! ”Bare du kan gøre det godt nok” og når det er færdigt, tænker man ”Bare du nu har gjort det godt nok”

Såbye smiler lidt forlegent ud gennem en sprække mellem en sølvgrå kunstnermanke og et rødbrunt Tizian-skæg; selvkritik kan være en hård herre at trækkes med. Men Saabye kan tage sig en fisketur til Jylland med ro i sindet, hans store fresco har ikke blot en durabel billedmæssig værdi, arbejdets tekniske kvalitet synes også at være prima.

Frescoens teknik

Sært nok kender kunsten ikke nogen almen og fuldgyl-dig formen for frescoens teknik, og Saabye har som alle andre fresco-malere måtte kæmpe sig igennem et utal af eksperimenter med forskellige arter af sand og pudsblandinger.

Men han har øjensynligt fundet frem til noget godt, pudset er vidunderlig homogent og så fint porøst, at man ligefrem kan se det ”ånde” i dybden. Af samme grund absorberer det både lys og farve, så den koloristiske lød får en fløjlsagtig karakter over hele det store vægfelt.

-Men alligevel, hvordan får man halvandet år til at gå med at lave sådan et billede? Det er dog en rum tid...

-Frescomaleri er jo meget krævende. ”Bordet fanger” som man siger. Der er ikke noget med at rette og ændre indtil man så nogenlunde får sin vilje, det kan man i olie-maleri, men ikke i fresco.

Der skal alting stå præcist, som det skal være, allerede i første omgang.

Og man maler på en våd væg, det vil sige, at farverne helt ændrer karakter, når de tørrer. Alt skal være nøjagtigt forudberegnet og gennemprøvet i alle detaljer, inden man kan gå i gang med det egentlige. Jeg har malet billedet fire gange i akvarel i den fulde størrelse på tre gange ti meter, for at blive nogenlunde sikker! Og sammen med min storartede murer har jeg stået i skolens kælder og skyllet sand og lavet pudsprøver indtil bevidsløshed, før vi nåede det rigtige...

Hende med fletningerne

-Og hvordan begyndte det?

-Lokale myndigheder og interesserede retter henvendelse til Carlsbergfonden, og såfremt fonden går ind for en opgave, retter den selv henvendelse til en kunstner, som så må udarbejde et forslag til godkendelse af de forskellige instanser...

-Hvad er Deres idé i udsmykningen?

-Jeg har ikke søgt at lægge nogen dyb filosofisk fortælling i billedet, men først og fremmest tænkt på, at væggen skal smykke et rum, hvor børn flokkes og voksne samles. Jeg har malet en gruppe af børn og i tegningen forbundet dem til en kompositorisk enhed.

Der er syv børn på billedet, og med en diskret symbolik har jeg forsøgt at få hver skikkelse til at illustrere noget almengyldigt, noget almen menneskeligt, f.eks. fortæller en lille pige, som netter sine fletninger, om det spirende "evigt kvindelige", og drengen med uglen på armen symboliserer både skolens gerning og det oprindelige menneskes kærlighed til dyrene. Men ellers; billedet er ikke tænkt som en filosofisk afhandling.

-Hvad med den kære lille størrelse med mariehønen på fingeren? - Mariehønen skal forbinde et "primitivt" urinstinkt med det kosmiske element. Vi kender alle sammen børnevisen om den lille mariehøne, der skal flyve op til Vorherre og bede om godt vejr i morgen...

-Modellerne har De vel fundet blandt skolens elever. Ville ungerne nok sidde uden tøj på?

Hellere end gerne. De har været så kære og fornøjelige allesammen. Jeg søgte dem ud i gymnastiksalen, der sad jeg og studerede børn for at finde de rigtige til de forskellige stillinger, og børnene blev så ivrige, at de tilsidst stod i kø for at "komme med på billedet" For at sidde model fik de altså bolcher med røde og hvide striber og alt det sodavand, de kunne tulle i sig. Plus 1 krone pr. gang. Og det var så pudsigt, for alle pigerne ville være "hende med fletningerne", og alle drengene ville være "ham med uglen"!

Frit efter en artikel i Fyns Socialdemokrat omkring invidelsen af Svend Saabyes fresco på Guldhøj i slutningen af 1950'erne...